

Глава X

При Адриановград

Генерал Виталиан ободрява войските си. Срецу врага! Срецу нападателите и бунтовниците!

Х.х-Кой е врага? Врагът сте вие! Врагът си ти! Слуга на Рим! Дядо тихоце се казваше Живодар, а ти си вече поримчено име - Виталиан! Повече от трист години вижтеки робуваме на Рим. Стига вече! Народът е против властта на цезарите, народът е против насеници като вас! Дадоха ви именля, роби, пари, дадоха ви високи чинове и вие, вместо да бъдете народни стражи и закрилници му станяхте още по-страшни изведници. Айте, кончета! Вие ще дойде с мен? Аз отивам на страната на готите и бунтовниците! Обърнете оръжието си срещу врага, срещу истинския враг!

И Х смело се отдели и тръгна напред, към стана на обсадителите, вместо да хоеме към

Гдин по един притичваха след него по двама-трима, а после и по десетина войскари. Конници ги настигаха и вдигаха нъжки копие над тях, но те се закриваха с щита си и разнахваха меч. Стана страшна бъркотия, проля се братска кръв, обезумял топарх Ипатий препускаше край колните и бегълците и се заканваше, че ще изгори къщите им, ще пороби децата и родителите им... Но колоните се неспирно увеличаваха, цял един друнг отведнъж се отцепи и премина вкупом към хората на Х.

Виталиан се ломеше в страшна вътрешна борба. Врагът!! Нима той бе враг на своите родни братя? Нима не бе мечтал и той за свобода и простор, без у разни притеснители над главата си. Хх Синовете на беси и од изи, на мизи и даки лееха кръвта си за славата на Рим, гинеха в далечните степи на Азия, давеха се в буйните води на Рона и Рейн, на ... и. За какво? За величието на вижках Римския август, за да може той да строи вижтеки ираморни храмове и златни изваяния на родинните си. За да кара траките да се кланят на тези нови бо ества, тъй уразни и тъй жестоки като никои притеснител до сега....

Дядо ти Живодар! Сизтни мъяви, неясни слухове имплуваха в съзнанието му. Вие сте от рода на старите бески царе, когато се изселили от долна Тракия и побегали на север, към свободата. Но и там ги бе настигнал железният гмрук на Рим и ...